

Συνδικαλιστικό Βήμα

Η ανασφάλιστη εργασία είναι Κοινωνικό έγκλημα!

Αντώνιος Νικολόπουλος - Δημοσιολόγος - Γενικός Σύμβουλος ΑΔΕΔΥ - antonisnikolopoulos@yahoo.gr

- Περιγραφή του φαινομένου

Γιατί αλήθεια η ανασφάλιστη και η υποδηλωμένη εργασία χαρακτηρίζονται ως «Κοινωνικό Έγκλημα»;

Γιατί πολύ απλά, στερεί βίαιως από τον εργαζόμενο που πέφτει θύμα τους, ασφαλιστικά κι εργασιακά δικαιώματα, μέσω των οποίων θα βελτιώνε σημαντικά το επίπεδο διαβίωσης - όχι μόνο του ίδιου, αλλά και όλων των μελών της οικογένειάς του που εξαρτώνται από αυτόν. Επιπρόσθετα, του στερούν τη δυνατότητα να έχει καλύτερη διασφάλιση για την περίοδο των ημερών του, καθώς δεν θα μπορεί να απολαμβάνει ένα υψηλότερο ποσό συντάξεως και κατά επέκταση εισοδήματος, απ' ότι εάν είχε ασφαλιστεί κανονικά κατά την επίμαχη περίοδο που ο εργοδότης του δεν τον ασφάλισε κατά το νόμιμο τρόπο.

- Λόγοι που εξέθρεψαν σήμερα το φαινόμενο της ανασφάλιστης εργασίας

Η δεκαετής οικονομική κρίση που βίωσε ο τόπος μας, σε συνδυασμό και με τις επιπτώσεις που επέφερε η πανδημία της Covid-19, δυστυχώς θέρειψαν τα φαινόμενα ανασφάλιστης και υποδηλωμένης εργασίας. Οι λόγοι προφανείς, σχετιζόμενοι κυρίως με τις τότε διαμορφωμένες οικονομικές συνθήκες που ευνόησαν την άνοδο της ανεργίας, δημιουργώντας έτσι την επιτακτική ανάγκη εύρεσης εργασίας σε μεγάλο αριθμό συμπολιτών μας, οι οποίοι στα ξαφνικά βρέθηκαν χωρίς εργασία. Έτσι, με τη συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας και τη διαδικασία «αποεπένδυσης» που εφάρμοσαν πολλές επιχειρήσεις καθ' όλη την περίοδο της οικονομικής κρίσεως, είχαμε την σημαντική απώλεια μεγάλου αριθμού προσφερόμενων θέσεων εργασίας. Ταυτόχρονα, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί της Πολιτείας που ήταν επιφορτισμένοι για την αντιμετώπιση των φαινομένων ανασφάλιστης και υποδηλωμένης εργασίας, δοκιμαζόντουσαν κυριολεκτικά από τις διαδικασίες αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών τους, στα πλαίσια των μνημονιακών δεσμεύσεων που είχαν αναληφθεί από τη χώρα μας, γεγονός που οδήγησε (τους ελεγκτικούς μηχανισμούς) να βρεθούν για κάποιο χρονικό διάστημα σε μία κατάσταση υπηρεσιακής αφασίας και διοικητικής αδράνειας.

Όλα τα παραπάνω που περιγράψαμε, δημιούργησαν ουσιαστικά μία «τέλεια καταιγίδα», που διαμόρφωσε τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε να

υπάρξουν στην αγορά εργασίας χιλιάδες περιπτώσεις ωμής εκμετάλλευσης εργαζομένων, από μερίδα ασυνείδητων και αποθρασυμένων εργοδοτών, οι οποίοι προσπάθησαν να βγάλουν κέρδος πάνω στην ανάγκη για εργασία των ανθρώπων που προσέλαβαν, περιορίζοντάς τους νόμιμα εργασιακά κι ασφαλιστικά δικαιώματα.

Φτάσαμε δε στο σημείο, σε έλεγχοι που γίνονταν από τα κλιμάκια των αρμόδιων υπηρεσιών του ΕΦΚΑ αλλά και του τότε Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), να έρχονται οι υπάλληλοι αυτών των υπηρεσιών σε κανονικές προστριβές κι αντιπαραθέσεις, όχι με τους προαναφερόμενους κακοπροαίρετους εργοδότες, αλλά με τους ίδιους τους ανασφάλιστους εργαζομένους, οι οποίοι υπό το φόβο της απόλυσης, ζητούσαν ακόμα και με απειλές προς τους ελεγκτές, να μην προβούν στον έλεγχο της επιχείρησής!

- Ποια η σημερινή κατάσταση και τι πρέπει να γίνει για να περιοριστούν περαιτέρω τα φαινόμενα ανασφάλιστης εργασίας;

Σήμερα, παρά την ουσιαστική βελτίωση της οικονομικής καταστάσεως της χώρας και της σοβαρής μείωσης της ανεργίας, τα παραπάνω φαινόμενα που περιγράψαμε, εξακολουθούν να υφίστανται - αν και μικρότερης εντάσεως είναι αλήθεια, σε βαθμό που να δείχνουν ότι είναι «παγιωμένα». Αυτό το γεγονός, θα πρέπει να προβληματίσει αν μη τι άλλο την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης (πιστεύουμε ότι σίγουρα θα τους έχει προβληματίσει αν κρίνουμε από τις δηλώσεις του αρμόδιου Υπουργού κ. Άδωνι Γεωργιάδη), αλλά και την Διοίκηση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), λόγω της σοβαρής απώλειας εσόδων που έχει ο φορέας.

Λαμβάνοντας υπόψη μας και τις διεθνείς συγκυρίες που κάθε άλλο παρά ευνοϊκές είναι (πόλεμος στην Ουκρανία, γεγονότα στη Γάζα), θα πρέπει σίγουρα η Πολιτεία να προσεγγίσει το όλο πρόβλημα με ακόμα μεγαλύτερη σπουδή, ώστε να αποτραπούν ανάλογα φαινόμενα που βιώσαμε κατά τη δεκαετία της οικονομικής κρίσεως.

Προς αυτή την κατεύθυνση προτείνονται μέτρα όπως:

- Ενίσχυση του νομικού πλαισίου προστασίας

των ελεγκτικών μηχανισμών του e-ΕΦΚΑ και συγκεκριμένα των ελεγκτών των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης (ΠΕΚΑ), που καθημερινά και σε 24ώρη βάση, κάνουν χιλιάδες ελέγχους ανά την επικράτεια, αντιμετωπίζοντας κινδύνους, όπως λεκτικές επιθέσεις και βιαιοπραγίες αλλά και «εκβιαστικές» μηνύσεις, για να ενδώσουν σε πιέσεις κακοπροαίρετων εργοδοτών.

- Ενίσχυση των ΠΕΚΑ με κατάλληλα εκπαιδευμένο στελεχιακό προσωπικό, καθώς τα τελευταία χρόνια λόγω συνταξιοδοτήσεων, έχει συρρικνωθεί το υφιστάμενο δυναμικό.

Χαρακτηριστικά να αναφέρουμε, ότι το μεγαλύτερο ΠΕΚΑ που είναι αυτό της Αττικής και που ουσιαστικά ελέγχει κάτι εκατομμύρια εργαζομένους και εκατοντάδες χιλιάδες επιχειρήσεις, αριθμεί μαζί με τους προϊσταμένους του, λιγότερους από 30 ελεγκτές ...ο αριθμός τα λέει όλα !!!

- Ενίσχυση των ΠΕΚΑ και των ελεγκτών τους, με όλα τα κατάλληλα ψηφιακά μέσα κι εφαρμογές, καθώς και με τη δυνατότητα διασύνδεσης με τα πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων, όπως είναι η ΑΑΔΕ, το ΣΕΠΕ κλπ., ώστε μέσω των διασταυρώσεων στοιχείων να διενεργούν ακόμα πιο αποτελεσματικούς ελέγχους.

- Τέλος, επέκταση του «ελεγκτικού επιδόματος» που λαμβάνουν όλοι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του κράτους και στους ελεγκτές του ΕΦΚΑ, οι οποίοι δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να λογίζονται ως δεύτερης κατηγορίας ελεγκτές, ιδίως δε όταν έχουν αυτά τα εντυπωσιακά αποτελέσματα που δείχνουν και τα στατιστικά στοιχεία, από τους ελέγχους που έχουν διενεργήσει.

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε, ότι ο αγώνας κατά της ανασφάλιστης και υποδηλωμένης εργασίας, είναι ένας αγώνας πρωτίστως Ηθικός και κατά δεύτερον Κοινωνικός και ακριβώς γι' αυτό είναι και Δίκαιος, γιατί γίνεται για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του συνόλου της Κοινωνίας μας και αυτό δεν θα πρέπει ποτέ να το ξεχνάμε, όταν θα βλέπουμε από εδώ και πέρα ελεγκτές του ΕΦΚΑ, να κάνουν τη δουλειά τους...που στην πραγματικότητα είναι λειτουργήματα.